

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTĂ BISERICESCĂ, ȘCOLARĂ, LITERARĂ ȘI ECONOMICĂ.

ABONAMENTUL:

Pe un an ————— 40 Lei.
Pe jumătate de an ————— 20 Lei.

Apare odată în săptămână:
DUMINECA.

REDACTIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
Arad, Strada EMINESCU Nr. 35.
Telefon pentru oraș și județ Nr. 266.

Pastorală de Crăciun a I. P. S. S. Mitropolitului Dr. Nicolae Bălan

Nicolae,

din îndurarea lui Dumnezeu arhiepiscop al arhiepiscopiei ortodoxe române de Alba-Iulia și Sibiu și mitropolit al Românilor ortodocși din Ardeal, Bănat, Crișana și Maramurăș.

Iubitului cler și popor: Har și milă dela Dumnezeu Tatăl și dela Domnul nostru Isus Hristos.

„Pe celce vine la mine, nu-l voi scoate afară.” Ioan 6, 37.

„Iată vestesc vouă bucurie mare, care va fi tot poporul. Că s'a născut vouă astăzi Mântuitor” (Luca 2, 1—11). Cu bucuria cu care au primit păstorii solia aceasta ce-a răsunat de pe buzele îngerului în noaptea cea sfântă, primim și noi, inbiților mei fii sufletești, sărbătoarea Nașterii celei după trup a Domnului și Mântuitorului nostru Isus Hristos. Caci dacă e ceva ce ne poate umplea de stânta bucurie în lumea aceasta, mai presus de toate e numele lui Hristos-Domnul. De când a venit în lume, acest nume n'a mai putut fi șters din inimile oamenilor. Și nu este sub soare mai mare comoară și fericire decât aceasta una, ca să știm, că Dumnezeu L-a trimis în lume și pentru noi, ca să simțim și noi puterea mângăietoare a cuvintelor Lui și să purtăm în sufletele noastre chipul cel sfânt al Lui.

Că nu numai oamenii din legea veche, Iidovii și păgânii, aveau trebuință de mântuire, ci tot asemenea au și cei de astăzi. Și lumea de astăzi e încărcată de păcate și geme sub povara lor. Răsboiul cel mare, ce e drept, a încetat pe fronturi — dar neîncrederea și vrășmășia și ura dintre state și popoare încă n'a încetat. Din rane adânci sângerează trupul

și sufletul popoarelor. Cercetați și în cuprinsul țării noastre dela casă la casă și dela om și veți rămâne înmărmuriti vazând câtă răutate s'a îngămădit. Trecând prin vre-un oraș din apropiere poate ați văzut într'un grup de invalizi, cum unuia îi lipsește o mână, altuia un picior, alții iarăși au rămas cu alte stâlciri ale feții ori trupului lor. Ne cuprinde mila și durerea pentru suferințele atâtor frați de-ai noștri. Dar dacă am avea noi darul să vedem cu ochii și în lăuntrul oamenilor de astăzi, ne-am îngrozi la vederea multimei celor invalizi la suflet. Acolo am vedea dușmănia, pizna, răbunarea, pofta nesăturată după averi și după mărirea deșarte, lăcomia, beția, desfrânarea, trufia, minciuna, hula, sudalmele, jurămintele strâmbe, furtișagurile, crimele, omorurile, blăstăm și lacrimi și jale — cari stâlcesc sufletele în toate chipurile și acopăr de răutate vieața oamenilor! Dacă ar cădea în mijlocul nostru un om din altă lume, care n'a mai văzut pământul și vieața de pe dânsul, ar inclina să-și facă judecata, ca acest pământ al nostru e locul suferinței și ființele omenesti cari locuiesc pe dânsul sunt plămădite din ură și păcat, care nu le dă pace până ce iscodesc toate mijloacele ca să-și facă rău una alteia.

Și totuși o astfel de judecată, pe lângă toate cele ce se petrec astăzi între oameni, ar fi prea grăbită. Ar trebui să ne pierdem orice nădejde, dacă ea ar fi dreaptă. Cel ce cunoaște sufletul omenesc până în adâncimile lui, acela știe că sub sgura răutății ce-l acopere licărește totuși dorul după o vieață mai bună, mai frumoasă, mai curată. Căci acest suflet omenesc, frământat de atâtea ispite și scăderi și păcate, e totuși astfel alcătuit, ca

să ofteze după raiul cel pierdut, să se do-rească după iubire și fericire, să înseteze după împăcare cu Dumnezeu și după mântuire.

Dar unde se găsește mântuirea? Unde poate călca piciorul nostru pe loc nepângărit? Spre ce lucruri să întindem mâinile noastre, ca să nu fie întinate de vina oamenilor? Unde se găsește aerul pe care înghițându-l sufletul nostru, să nu fie atins de germeii răului? La cine ne vom duce?

Și când ne muncim cu aceste întrebări, solia îngerului de lângă peștera din Vifleim ne aduce răspunsul: „*Iată vestesc vouă bucurie mare, care va fi la tot poporul, că s'a născut vouă astăzi Mântuitor, carele este Hristos Domnul*“. Aici e mântuirea Căci — zice Scriptura: — „*Intru nime altul nu este mântuire, pentru că nici un nume altul sub cer nu este dat oamenilor, întru care trebuie să ne mântuim noi*“. (Fapt. Ap. 4, 12).

Cel ce ne aduce mântuirea și toate darurile ei, pe care lumea nu ni le poate da, ne cheamă la sine cu glas blând și iubitor zicându-ne: „*Pe cel ce vine la mine, nu-l voi scoate afară*“.

O lume nouă, care încolțește și-și desfășoară puterea în suflete, se coboară în această lume a păcatului deodată cu Hristos. Ea se lovește de împotririile acestei lumi, primește atacurile și loviturile ei, dar rămâne nebiruită, căci razimul ei e acolo unde nu străbate puterea și răutatea acestei lumi — la Dumnezeu. Dela Dumnezeu se revarsă lumina ei curată, blândă și bună, și pe unde ajunge împrăstie bucurie și pace, trezește sufletele amorțite, le eliberează din legăturile păcatului și le face să-și cunoască adevărata lor menire. E lumina darului celui dumnezeesc, e căldura iubirii celei izbăvitoare care cu mâinile și cu vorbele dulci ale Mântuitorului atingând trupurile și sufletele rănite, le dă sănătate, le scoate din cătușele răului la libertatea fiilor lui Dumnezeu. Dinaintea ei se topește vina păcatului, se stinge frica din inimi și se ridică negura răutății Oamenii mântuiți se ridică pe picioarele lor, înnoși înviorați întăriți și gata a pași pe un drum nou în viață.

Aceste daruri le-a adus în lume Nașterea lui Hristos și ni le îmbie astăzi și nouă. Cine ar fi omul care să nu simtă trebuința lor și să nu se dorească după ele?!

O poveste veche ne spune că Adam era la sfârșitul zilelor sale și nu putea muri, până ce nu i se va aduce o creangă verde cu miros din raiu. Atunci unul din sfinții îngeri s'a milostivit de fostul locuitor la raiului și i-a împlinit dorința. Când a strâns Adam crenguța verde la sânul lui și a sorbit cu lăcomie mirosul sfințeniei din raiu, îi s'a înseninat fața ca de o lumină cerească și sufletul său, desfăcut de tot ce-l trăgea spre pământ, și-a putut lua zborul către veșnicie.

Miros din raiu, dar nu spre moarte ci spre viață, aer curat și sănătos trebuie pentru sufletele oamenilor de astăzi, ca să trăiască, că prea s'au răspândit miasele păcatului și ale putregiunii.

Acest miros coborât din cer, această atmosferă de sănătate morală pentru suflet ni-o aduce Mântuitorul Hristos prin sărbătoarea Nașterii Sale. Din mijlocul ei, înfățișându-se înaintea noastră, ne zice: „*Pe celce vine la mine, nu-l voi scoate afară*“.

Iată, calea e liberă și ușa e deschisă pentru toți. Pentru toți, fără nici o deosebire. Oricine și oricum ai fi, acoalea ești bogat ori ești sărac, de ești cu rang mare ori ocupi un loc smerit în lume, de ești alintat de noroc ori ești un izgonit al sorții, de ești încărcat de păcate și inima to n'are liniște, de e viața ta ca o corabie șfărmată pe valurile mării... Vino la Hristos, că aici vei fi primit și numai aici vei găsi adăpost și scăpare. El pe nimeni nu l scoate afară. Pentru toți are destulă milostivire și inimă deschisă și răbdare și nădejde de îndreptare și dar și ajutor și vindecare și mântuire. Și dacă cineva s'ar simți părăsit pe lumea aceasta și n'are pe nimeni ca să-l asculte, să-l primească, să-l înțeleagă, să-l iubească, — să-l iubească, — să vină aici și va găsi mai mult decât în largul lumii întregi, va găsi pe Mântuitorul care-l asigură cu iubire: „*Pe celce vine la mine, nu l voi scoate afară*“.

Celce nu ascultă chemare, ci stă nepăsător și neîncrezător la o parte și nu vrea să se apropie de Hristos. acela își strică lui-și și el însuși se judecă pe sine. Să nu fie între Voiu, iubitorilor mei, nici unul care să se pună sub o asemenea osândă, nici unul despre care să se poată spune că Mântuitorul „*întru ale sale a venit și ai săi pe dânsul nu l-au primit*” (Ioan 1, 11).

Cu toții să luați iubitorilor mei, în ziua acestui mare praznic al Nașterii Domnului, aceste două hotărâri mari.

Intâi: Unul fieștecarele să se apropie de Hristos, așa cum este fiecare — cu durerea lui, cu năcazul lui, cu vieța lui greșită, cu vinovăția lui, cu nesiguranța ce-l chinue, — dar să-și deschidă larg inima și cu încredere să vină la Mântuitorul tuturor și nimenea nu va fi scos afară, nimenea nu va rămânea nemângăiat. *Al doilea:* Tot celce a găsit pe Hristos, să cheme și să aducă și pe alții la Dânsul, că nimeni nu poate face fratelui său, aproapelui său, vecinului său un mai mare bine decât acesta, ca să-i arete calea și să-l ducă la Mântuitorul.

Iar eu, păstorul și părintele Vostru sufletec, rog pe Domnul și Mântuitorul sufletelor noastre, să binecuvinteze cu darul său aceste hotărâri ale Voastre și să le facă să producă roadele vieții celei plăcute Lui. Pe lângă aceasta, Vă urez din tostă inima, ca aceste sfinte sărbători ale Nașterii Domnului, împreună cu cele următoare ale Anului-Nou și ale Bobotezii, să le petreceți cu sănătate, în pace, cu bucurie și mulțumire și să vă învredniciți a le ajunge întru mulți și fericiți ani.

Impărtășindu-Vă arhierasca Noastră binecuvântare, um rămas

S i b i u, la sărbătorile Nașterii Domnului din anul 1922

al Vostru al tuturor de tot binele voitor

Dr. Nicolae Bălan,
arhiepiscop și mitropolit.

Temelia credinței este sf. scriptură.

Dacă cercetăm trecutul vieții creștine, pentru a urmări: iubirea, respectul și devotamentul creștinilor pentru sf. scriptură, constatăm că ele au variat după diferite timpuri.

Dela vremuri mari și glorioase de preamărire, dela iubire și fanatism fără margini către religia și sf. scriptură, ne convingem că adesea s'a trecut în ceea laltă extremitate, în indiferență, ură sau chiar dispreț față de cele sfinte.

Dar să constatăm că, chiar în entuziazmul general și în apogeul dragostei celei mai avansate pentru religie și sfânta scriptură, au existat totdeauna și necredincioși. Și viceversa, să constatăm și faptul îmbucurător, că în vremuri când să credea că clevetitorii și răuvoitorii sf. scripturi, vor ieși la suprafață, să găseau creștini buni și cu suflete mari, cari își puneau existența în cumpănă, pentru apărarea religiei creștine. Nici când n-au lipsit apărătorii sinceri și însuflețiți de căldura credinței creștine, și adevărate, pe care au apărât-o cu toate puterile, contra tuturor atacurilor. Au apărât aceea credință care a scos pe om din întunec și din umbra morții.

Dar dela aceasta iubire fără margini, dela aceasta cinste și respect pentru învățăturile divine depuse în sf. scriptură, o spunem cu regret că în zilele noastră, locul acestei iubiri și devotament, pare a fi în locuit, cu indiferența și răceala. Azi, despre fanatism religios, despre cult și adorare a tot ce aparține sf. scripturi, să poate vorbi numai ca despre vârtuși creștine, cari dacă nu sunt dispărute, sunt rare și abia să mai observă la unii creștini. Aceasta purtare a creștinilor de azi este nesplicabilă, ba chiar condamnabilă, căci dacă orice individ este dator a să ferl cu toate puterile de rău, și de tot ce-i este deunător, tot așa este dator, a iubi tot ce aduce, fericire, mulțumire și folos ființei sale.

Învățătura cuprinsă în sf. scriptură, este învățătura credinței noastre creștine, care culminează și covârșește învățăturile tuturor savanților, ce au știut și putut ei să conceapă prin geniul lor.

Deci orice individ are datorință imperativă să învețe, să adoare, să cunoască și să aprofundeze învățăturile cuprinse în sf. scriptură, căci de acolo să inspire de idei și sentimente nobile, la cari prin propriile sale puteri, n-a putut ajunge nici când. Și pe cari idei și sentimente, Providența divină în nemărginita sa iubire și dragoste pentru noi, ni

le-a descoperit pentru mântuirea noastră prin Domnul Hristos.

Prin revelațiunea divină depusă în sf. scriptură, omul a ajuns să deslege, cea mai mare și mai grea enigmă: cum să trăiască?

Prin aceasta revelațiune s'a învrednicit, să vadă lumina cea adevărată, despre tot ce trebuie să creadă și să mărturisească aici pe pământ; el a fost și este pus în cunoștință de cauză, a tot ce trebuie să formeze crezul său, în viața sa pioasă și religioasă.

Deci prin învățăturile curate și sfinte depuse în sf. scriptură, care este temelie credinței creștine, aduse și descoperite oamenilor, de divinul Mântuitor, omenimea a fost salvată, regenerată și ridicată la demnitatea de fii a lui Dumnezeu, a fost avansată la adevărata poziție și demnitate de om, coroană a creaturilor.

Și tot prin aceste învățături sfinte s'a pus adevăratele baze ale vieții sociale între oameni, ca ei să trăiască între dâșii ca frați buni și fii adevărați ai aceluiaș Părinte care este Dumnezeu.

Predică

rostită la cercul religios din Șiria.

„Cel ce nu ascultă de biserică, săfi fie fie ca un păgân și vameș“.
Mt. c. 10. v. 17.

Iubiților Ascultători!

Este un adevăr ne resturnat a credinței creștine ortodoxe, că precum prin Adam a intrat păcatul în lume, iar prin păcat moartea și stricăciunea neamului omenesc, așa prin Isus Hristos avea să vină viața și fericirea pentru toți cei ce vor crede în dânsul.

Acest adevăr l-a întărit Apostolul zicând: „Deoarece prin un om sau făcut moartea prin un om și învierea morților, că precum întru Adam toți mor, așa întru Hristos toți vor învia“. I. Cor. c. XV. v. 21.

Că prin Isus Hristos avea să fie mântuirea lumii au fost prezis'o de demult Profetețiile încă în legea veche, pentru că toate l-au prezis pe el ca pre mântuitor al lumii și al popoarelor, ceea ce au prezis'o profeteții a întărit și însuși Dl. vorbind despre scopul venirii sale aici pe pământ, că zice „a venit fiul omenesc să caute pe cel pierdut, că nu a trimis Dumnezeu pre fiul său în lume ca să judece lumea, ci ca să o mântuiască“. Ioan c. III. v. 17.

Da:ă a voit Domnul Isus Hristos precum a și voit în adevăr, ca el să fie mântuitor, luminător, și învățător la toți oameni din lume și din toate veacurile, oare nu s'a îngrijit și de toate lucrurile și mijloacele ce erau de lipsă pentru mântuire; ba s'a îngrijit, căci de nu se îngrija trebuia să rămână între

noi până erau oameni pe lume ca să-i învețe să-i lumineze și să le arate calea spre mântuire, și dacă nu a rămas cu trupul pe pământ până în zilele noastre și până la capătul veacurilor, atunci a trebuit să afle altă cale pe care învățătura lui cea mântuitoare să se păstreze din neam în neam și trecând dela părinți la fii și dela fii la nepoți și dela acestia la strănepoți, și așa ajungând la toți învățătura și lumina lui Hristos, toți să se îndrepte pe calea adevărului și toți să se mântuiască.

Pe scurt Hristos care a voit mântuirea tuturor a trebuit să se îngrijească pre pământ de atare așezământ sau întocmire, în care toți câți vor fi să și poată ajunge la mântuirea lor.

Aceasta a făcut-o Mântuitorul Hristos, că înainte de ce s'a înălțat la cer a rânduit pe pământ așezământul mântuirii, și acest așezământ este lub. ascult. sf. biserică.

Biserica suplinește dară locul lui Isus Hristos aici pe pământ, și cei ce intră în societatea acestei sf. biserici cu credință în Isus Hristos și implinind poruncile Domnului, folosesc mijloacele darului ce le împarte sfânta biserică, aceia să și mântuiască, căci în aceasta sf. biserică a așezat mântuitorul și învățătorii adecă preoții, cari să păstreze, să predice, și se vestească învățăturile lui cele mântuitoare la toți oamenii câți vor fi trăind pe pământ, și vor voi a primi învățătura lui. Acești învățători a fost dela început după înălțarea lui Apostoli, iar după apostoli următori lor, adecă cei ce sunt puși în sf. biserică să învețe, Episcopii și ceilalți învățători bisericestii preoți. Că acești învățători pentru totdeauna să țină și să predice învățătura lui curată și ne amestecată cu alte învățături contrare bisericii ortodoxe, dându-le ajutor pe Duhul sf. care să fie cu dâșii în toate veacurile până la capătul lumii, ba i-au și încredințat Domnul că va fi cu dâși până la sfârșitul veacului zicând: „Datumi-sa toată putere în cer și pre pământ, drept aceea mângând învățați toate neamurile botezându-i pe ei în numele I. și F. și sf. D. învățându-i să păzească toate, și eu voi fi cu dâși până la sfârșitul veacului“. Mt. c. XXVIII. v. 18—20.

Pentru putea ajunge la mântuirea câștigată prin D. Isus Hristos să recere și e de lipsă nu numai primirea credinței și a învățăturai lui, ci și folosirea darurilor lui adecă: împărtășirea cu sf. taine, pentru aceea a înzestrat Dl. pe mai mari biserici cu puterea de a împărtăși credincioșilor tainele cele dumnezeiești a le lui Hristos, zicând: „Ori câte veți lega pre pământ vor fi legate și în cer, și câte veți deslega pre pământ vor fi deslegate și în ceriu“. Mt. c. 28 v. 18—20.

Pentru ca lumea să știe și să creadă că cele ce-le vor face și învăța preoții bisericii vor fi făcute și învățate în numele și cu puterea lui Isus Hristos, și că prin urmare toți câți vor voi să-și afle mântuirea vor trebui să ascultă de învățătorii bisericii și

să împlinescă poruncile date de Isus Hristos, zicând: „Cel ce vă ascultă pre voi pe mine mă ascultă, și cel ce să lapadă de voi de mine să lapadă, iar cel ce să lapadă de mine lapadă-să de cel ce m'a trimis pre mine. L. c. 10. v. 18 adecă cei ce nu primesc învățăturile bisericei, nu folosesc mijloacele darului, unii ca aceea ieș cu voia lor din sînul bisericei și resping mântuirea câștigată lumii prin Isus Hristos.

Rău ar greși dar unii ca aceia care ar crede că să pot mântui și dacă vor ținea ori și care lege, cugetând că dacă să botează să pot mântui, pentru că atari, oameni ar arăta că nu a fost de lipsă ca Hristos să pună rânduieii și porunci în biserică, și că nu e nici o lipsă de ajutoriul Duhului sfânt, și că nimeni nu e dator să asculte de biserică.

Să nu ne amăgim însă ca să nu cădem în rătăcire, pentru că una este calea ce duce la mântuire și aceia este calea ce o învață și arată sfânta biserică a lui Isus Hristos: că precum numai unul este Hristos și calea mântuirii numai una este, calea arătată prin sfânta biserică.

Cel ce nu ține cu biserică nu ține cu Hristos, cel ce nu ascultă de biserică, nu împlinesc poruncile nu folosește darurile, nu are viața în Hristos, acela e ca și ramul tăiat dela tulpină, să uscă și nu aduce rodul, e ca și răușorul carele tăiat dela izvor seacă și nu mai are umezală, căruia nu-i este mamă biserică, acela nu e tata Dumnezeu, ce zice Domnul față de acestia? „Cela ce se va lăpăda de mine înaintea oamenilor și eu mă voi lăpăda de el înaintea tatălui meu carele este în ceriuri“ Mt. c. 10 v. 33“ „Că ori cine să va rușina de mine și de cuvintele mele și fiul omeneș să va rușina de acesta când va veni întru mărirea sa. L. c. 9 v. 26.

Rău să înșală da și cei ce cred că vor ajunge în ceruri pentru că au ceva credință iar faptele sunt necreștinești pentru că zice Hristos „Nu tot cel ce mi zice Doamne, doamne va intra întru împărăția cerului ci celce face voia Tatălui celui ceresc va intra Mt. c. 7 v. 22.

Cel ce voește ca Hristos să-i fie spre mântuire are să creadă și să se supună bisericei pe care a întemeiat Hristos, trebuie să asculte de biserică pentru că biserică este stâlpu și temelial adevărului este mireasa lui Hristos prin urmare este mama tuturor celor ce voiesc să se mântuiască prin Isus Hristos. Biserica a întemeiat-o Hristos ca să fie în locul lui aicea pe pământ prin toate timpurile și pentru toți oameni până la capătul veacului, și oamenilor le-a poruncit că cu credință filiască să se supună și să asculte de biserică.

La învățăturile bisericei au să se supună toți fără nici o șovăire au să asculte ca pruncul cel bun de părinții săi: „Căci cel ce nu ascultă de biserică să fie fie ca un vameș și păgân Mt. c. 18. v. 17.

Fericit este dar omul care e membrul bisericei

alcăruia cap este Hristos, pentru că unul ca acela a aflat margaritarul de mult preț care ajunge mai mult de cât toate comorile pământului.

Astăzi deși a IV poruncă din cele X porunci Dumnezeuști zice „adăți aminte de ziua duminicii ca să o sfințești pe ea“, iar prima poruncă din celea IX bisericești spune „A ne ruga lui Dumnezeu și a asculta dumnezeiasca slujbă în toată duminica și sărbătoarea“ cari oameni împlinesc aceste porunci? Cu multă părere de rău trebuie să vă spun că nu le împlinesc căci cea mai mare parte din oameni când e timpul să vină la sfânta biserică, unul își afla un lucru altul ultiul, și așa maica noasră biserică rămâne fără ascultători, fără acei pentru care s'a jertfit mântuitorul nostru; și aici la voi să nu vă fie spre supărare că ori și ce sărbătoare ar cădea pe Sâmbătă nime și iar nime nu vine la sfânta biserică, ci numai singuri preoții, ba mai de multe ori nici chiar cantorul și crăznicul nu iau parte, căci celea sufletești le subordonează celor pământești.

Așa dară iubiților ascultători să fim creștini adevărați să ascultăm de sfânta biserică pe care au întemeiat-o Hristos să fim tare în credință și să o mărturisim fără știință, să petrecem viața curată să sporim în fapte bune să facem totdeauna bine, să nu lenevim într'u cercetarea șintei biserice, și să primim cu inimă curată toate tainele care servesc spre mântuirea noastră, că la timpul său să putem dobândi viață vecinică prin Isus Hristos care este învierea și viața în veci vecilor Amin.

Vaslie Popoviciu, paroh ort. rom.

„In sudoarea feței tale vei mânca pâinea ta“

(Fa ere 3. 19).

Clerul, care a trecut prin școlile duhovnicești școala spirituală și seminarul teologic, — urmându-le câte 10 și mai mulți ani, a scos ceva științe practice din ele? Nimic. Ne am dezvoltat, am primit chiar pregătire specială în cele păsterești — mai mult — mai puțin, mai bine — mai rău, fie care după talantul lui. În tot cazul, puteam ceti în limba slavonă.

Viața pe atunci era lină, fără tunet și trăsnet și poate, că noi atunci învățăm în școlile noastre tăman acei, ce ne trebuie.

Dela răsboiu încace viața în total, pentru biserică în special, s'a înrăutățit. Dela cler mult se cere pe când clerului nu i se va da nimic ba și ce are i se va lua. Să fim gata la toate ale mai grele: merge spre acea, când dela fiecare din noi se va cere cea mai largă jertfire de sine. Pe clericii existenți Dumnezeu îi va scăpa cu mâna Sa atotputernică, iar despre pregătirea clericilor viitori ar trebui să pui se mai gândim.

Clericii viitori ar trebui să apară cu pregătire adâncă

specială în dezvoltarea universală, acum, pe când viața s'a democratizat în modul cel mai larg, să avem și științe practice cât de multe.

Pentru seminarisții noștri astăzi deja ușile școlilor superioare sunt închise bine: „absolvenții seminarilor se nu mai fie înscriși pe viitor decât la facultatea de teologic. Orice înscriere la altă facultate va fi considerată nulă” (izbânda No. 1076/922).

Așa că înainte toți seminarisții vor rămâne la vatră.

Iar situația la vatră bine cunoaștem toți s'a schimbat și încă în minus se schimbă.

Deci pentru viața reală elevii școlilor duhovnicești astăzi trebuia preparați în așa fel, ca ocupând ei orice post în parohie se nu să bazeze în cele materiale numai pe salar sau venitul epitrahilului. Pentru că cel dintâi îi ceva temporal și depinde de focul politicei, ci altul îndeplin nici odată n'a asigurat existența clerului. Afară de aceia: timpul îi viclean și pe unele locuri (sectanți), în anumită vreme (tulburări seceta, încediu) venitul epitrahilului s'ade până la zero.

Așa fiind, școlile duhovnicești de azi înainte trebuie se introducă în programul actual încă obiecte, cari i-ar prepara pe elei nu numai pentru preoție, ci că în sudoarea feței se poată ei dobândi pâinea. Trebuie pe lângă franceză se învețe și pomicultura, pe lângă științe naturale — apicultura, pe lângă homiletica — vitecultura, fierăria, tâmplăria, cizmărie etc. Folosându-se de tipografia eparhială elevii seminarului bine ar fi când ar învăța tehnica tiparului, legătura cărților etc. Parcă de multe obiecte am pomenit, și dacă bine vom căuta, mai despre toate în viață luăm cunoștința, începând în parohie practica vieții ca Robinson Cruso. Toată cultura practică a lumii trece pe lângă noi alătura, când ieșim din școala noastră cu felurite teorii, credință și însuflețire, iar fără nici-o știință practică.

Obiectele mai sus arătate trebui cu dragoste de recomandat elevilor, aducându-le lor aminte, de apostol Pavel, care se hrănea din truda mâinilor sale. Obiectele să se învețe nu cu forța și din frică ci din dragoste și din convingere în necesitatea lor. — Fiecare elev să fie și cizmar și tâmplar și agricultor. Îi prea destul când s'a practica elevul într'un obiect bine până la atât că se poată el conduce prisaca, sau a lucra stupi. Mai scurt, elevii școalelor noastre, terminându-le pe ele se știe nu numai teorii, da și practică, se fie nu numai păstori, ci și meseriași.

Pentru fie care elev un obiect de meserie să fie obligator și el să-l știe. Groaza timpului pe atunci va fi înlăturată.

Mijloace? Dacă se găsec la școlile noastre mijloace pentru baluri, muzică, escurzii, serbări etc. atunci se vor găsi negreșit, și trebui se să găsească, mijloace pentru acest lucru necesar, real și folositor. Mise pare, că dacă preotul parohial a ști meseria

nu va fi nevoie în misionari. Ori îi paradox? Se pare că îi așa...

Totodată trebuie luat seama ca obiectele meseriei se fie puse în mod cel mai practic și folositor. Altmintrea va ieși borbă în apă. Exemplu: se știe că stupăria îi de mare folos la particulari, și se știe că stupăria eparhială, care cândva a fost, poate și în prezent este, n'a adus altceva decât stîrbire intereselor eparhiei. Cauza? Particularii depun muncă și inima în lucru, pe când albinile stupăriei eparhiale lucrează se pare că tot fără matcă.

Dacă nu se va pune inima în predarea obiectelor de meserie și munca în prepararea elevilor mai bine să nu se în ceapă. Da eu cred, că se poate a face. În regat se face mult în privință aceasta.

Gîngeni-Bălți.

I. Doliscinski, preot.

INFORMAȚIUNI.

Crăciunul în Arad.

Nașterea Domnului s'a serbat și în anul acesta în Arad cu strălucirea cuvenită marelui praznic. Sfânta liturghie a pontificat-o P. S. S. părintele Episcop Ioan, cu asistința protopopilor Mihai Păcățian, Dumitru Muscan, Traian Vățian, Dr. Teodor Botiș, preoții: Alexa Popovici, Cornel Lazar, Simion Stana, Eugen Crăciun și diaconul Eppesc Ioan Cioară.

La priceasnă P. S. S. părintele Episcop și-a rostit cu voce liberă frumoasa pastorală edată pentru parohiile diecezei noastre cu ocazia Nașterii lui Hristos, ceea-ce a făcut impresie adâncă asupra creștinilor.

S'a remarcat faptul îmbucurător că la Crăciunul de acum, a participat la sf. biserică mai multă lume inteligentă ca de altădată. Sf. biserică s'a dovedit prea mică pentru a încăpea marea afluență a publicului creștin. Deci publicul românesc trebuie să se ocupe în mod serios cu idea că în orașul Arad trebuiesc edificate încă două biserici românești.

A două zi a pontificat preoțimea parohială: părintele prot. Traian Vățian secondat de preoții A Popovici și E. Crăciun. Predica ocazională a rostit-o păr. Crăciun.

Atât în ziua primă cât și în a doua, de Crăciun, P. S. S. părintele Episcop a invitat la masa Sa ospitală, autoritățile bisericesti, militare și civile din loc.

Astfel am petrecut praznicul Nașterii Domnului, cu rugăciuni și evlavie creștinească.

Societatea arheologică istorică bisericească din Chișineu, a ales de membru activ, pe dl. Dr. Gheorghe Ciuhandu, protopop și asesor-referent la Consistorul din Arad.

Profesori de religie. Consistorul eparhial a instituit o comisiune pentru examinarea candidaților la profesură de religie. Întâiul termin de examinare a fost cel din 19 Dec. v. c. Cu prilejul acela, au prestat examenul cu succes următorii preoți: Stefan Bogdan din Sâmbăteni, Ioan Cociuban din Ineu și Ioan Marșieu din Micălaca.

Pentru înlesnirea candidaților, comisiunea a mai fixat următoarele două termene: 16/29 *Ianuarie* și 6/19 *Februarie* 1923. Candidații vor avea să se anunțe, după cum li convine, la unul ori altul termin Direcțiunei seminariale, ținându-se examenul din chestiune la seminar.

Dacă unul ori altul preot ar dori să se anunțe de acum înainte la examen, să-și prezinte documentele necesare la Consistorul eparhial, care singur e în drept să încuviințeze sau nu asemenea cereri.

Muzicale. Atragem atenția iubitorilor de artă muzicală și cântec românesc asupra compozițiilor d-lui Timotei Popovici, profesor la școala normală A. Șaguna din Sibiu. Intre piesele D-sale, înșirate mai jos, se cuprind unele compoziții, cari acum decurând numai au ieșit de sub tipar.

Piezele sunt: Florile dalbe, 3 colinde, cor mixt, 3 L.; Doina lui Moșoiu, cor mixt, 2 L.; Cântec de leagăn, solo de supran și cor mixt, 3 L.; Rodica, 2 voci și pian, 5 L.; Hristos a înviat, 4 voci, 1 Leu; Liturghia pe 3 voci, cort. III., 10 L.; Liturghia pentru cor mixt (sub tipar); Câți în Hristos, cor mixt, 1 Leu.

Necrolog. În 8 l. c. n. a răposat în Dl. preotul ort. rom. **Vasiliu Terebențiu** din parohia Cociuba ppresb. Vașcou după o viață laborioasă de 78 ani și o păstare neîntreruptă de 55 ani în via Domnului. În mormântarea va avea loc în Cociuba la 10 l. c. Mercuri. Îl deplânge numeroasa familie, nenumărate rudenii, dar mai vărtos fii îndepărtați. Ales Terebențiu înv. în Covăsint și Trăian Terebențiu preot în Galșa. Fie-i țărina ușoară și amintire neuitată.

Mulțumită publică. Domnul Mihail Vidu fost înv. în Cuedi de prezent înv. director în Halmagi a donat bisericei din Cuedi în amintirea nezeuității sale soție suma de 200 Lei cu mențiunea de a să administra sub numirea de fundațiunea „Eugenia Vidu”.

D-zeu să primască jertfa adusă pe altarul bisericei noastre din partea neconzolatului soț, iar de functei să-i fie somnu lin și memoria în veci neuitată. În numele comitetului parohial Terențiu Micluția, preot președinte.

Redacția noastră, dorește an nou fericit, tuturor cititorilor.

Aviz. Cu onoare aduc la cunoștință onoratului public, și autorităților bisericești, că în Arad str. Cogalniceanu nr. 17. (Mikes-Kelemen) am deschis un *birou tehnic de arhitectură*; *construiesc ori ce planuri de case, școli și biserici* împreună cu devizele (preliminare) lor, mai departe execut colaudări de tot felul de lucrări de zidiri, și întreprind tot felul de lucrări tehnice cladiri etc.

Cu stimă:

Teodor Cioban,
arhitect.

2-10

BIBLIOGRAFIE.

A apărut

Calendarul diecezan din Arad

pe anul 1923. Conține: Cronologia, Sărbători și alte zile schimbăcioase, Posturile, Deslegări de-post, Parastase oficioase, Sărbători naționale, Zile de repaus la judecătoria, Regentul anului, Anotimpurile, Partea calendaristică, Întunecimile anului 1923, Taxele de postă, telegraf și telefon, Consemnarea târgurilor din Crișana, Bănat, Ardeal și vechiul Regat, Timpul cât poartă animalele, Timpul vânatului și o parte literară instructivă, împodobită cu foarte multe clișee.

Prețul unui exemplar fără șematism 5 Lei, cu șematism 7 Lei. Revanzătorii beneficiază rabat. Se poate comanda contra bani gata la librăria diecezană din Arad.

CONCURSE.

Nr. 220/1922.

În baza ordinului consistorial Nr. 3552/1922 prin aceasta public concurs din oficiu pentru îndeplinirea parohiei vacante **Găvoșdia**, terminul de a recurge este de 30 zile.

Venitele parohiei sunt:

1. O sesiune parohială (32 jugh) parte arător, parte finaș.

2. Stolele legale.

3. Birul legal (o măsură de cucuruz sfărîmat de de număr de casă).

4. Intregirea dela stat.

Casă parohială nu este.

Parohia este de cl. a II-a.

Celace să va alege va catechisa elevii școalei confesionale și va suporta toate carcinele publice după venitul parohial.

Recursele instruite cu documentele de cvalificațiune personală și despre eventualul serviciu —

ale recurenților din altă dieceză și cu învoirea D-lui Episcop diecezan de a putea recurge — se să trimită la oficiul popesc din Rațna. Prezentarea în parohie să va face conform dispozițiilor regulamentare în vigoare.

Radna, la 12/25 Dec. 1922.

Procopie Givulescu, protopresbiter.

—□—

2—3

Pentru îndeplinirea parohiei vacante din **Calacea** (protopopiatul Vinga) se publică concurs cu termen de **30 de zile** dela prima apariție în organul diecezan „Biserica și Școala“.

Emolumentele împreună cu acest post sunt:

1. Sesiunea parohială în estensiune de 31 jugh. 1128 șt. □ parte arător, parte fânațe.
2. Birul legal.
3. Stolele legale.
4. Întregirea dotației preoțești dela stat.
- 5) Casă parohială.

Dările publice după venitele din parohie cad în sarcina preotului.

Preotul va fi obligat a provide catechizația la școlile din loc.

Recurenții din altă dieceză au să prezinte permisiune dela Prea S. Sa Dl Episcop diecezan spre a putea compete la această parohie.

Parohia e de cl. I; în senul actului Ven. Consistor diecezan Nr. 181/1922 se admit în mod excepțional și recurenți de cl. II., dacă nu s-ar prezenta nici unul de cl. primă.

Recurenții sunt poftiți, ca cererile provăzute cu adnexele necesare, adresate comitetului parohial din Calacea, să le înainteze în termenul concursual oficiului protop. ort. român din Vinga, având a se prezenta în cutare Duminică ori serbătoare în sf. biserică ort. română din Calacea spre a-și arăta dexteritatea în oratorie și cântare conform §-lui 33. din regulamentul pentru parohii.

Din ședința comitetului paroh. ort. român din Calacea ținută la 24 Iunie (7 Iulie) 1921.

Gheorghe Bușu m. p.
președinte.

Pavel Traileșcu m. p.
notar.

Înconțelegere cu: *D. P. Țurca*, protopop.

—□—

1—3

Pe baza rezoluțiunii Ven. Cons. de sub No. 3429/922 prin aceasta se scrie concurs repetit cu termen de **30 zile** în org. diec. „Biserica și Școala“ pentru îndeplinirea parohiei de clasa I. din **Ulvin** protopopiatul Timișoara. Beneficiul este stabilit în următoarele:

1. Unasesiune pământ în sesiunea ei de azi și extravilanul aparținător.
2. Beneficiul intravilanului cu casa parohială.
3. Birul parohial legal și stolele legale.
4. Eventuala întregire dela stat pe care comuna bis. nu o garantează. Alesul preot va suporta toate dările publice după întreg venitul beneficiat, va împlini toate funcțiunile și va catehiza la toate școlile din localitate fără a putea pretinde altă remunerațiune Parohia

fiind de cl. I. dela recurenți să cere evalueațiunea prescrisă în concluzul sin. ep, No. 84/910. Intra-cât nu s'ar prezenta nici un recurent de cl. I. în mod excepțional se admit și recurenți cu evalueațiune de cl. II. Reflectanții din altă dieceză trebuie să arate că au binecuvântarea Prea Sf. Sale Dl Episcop diecezan *Ioan I. Papp* pentru a putea recurge. Recursele ajustate regulamentar și cu atestat de serviciu sunt a se înainta în termenul concursual of. protopop. ort. rom. din Timișoara și cu stricta observare a §. 33. din Rgmtul p. parohii vor avea să se prezinte în sf. biserică din Ulvin spre a-și arăta dexteritatea omiletică și rituală. Dată în ședința com. par. din Ulvin ținută la 4 Decembrie 1920.

Nicolae Giulan,
președ. com. par.

Ioan Caza,
not. com. par.

În conțelegere cu *Dr. P. Țurca*, protopop.

—□—

1—3

În temeiul rezoluțiunii Ven. Cons. din Arad No. 3810/1922 prin această se scrie concurs pentru îndeplinirea parohiei de cl. I. din **Comlăuș** (jud. Arad) devenită vacantă prin abdicerea parohului: **Zenobie Brădean**, cu termen de **30 zile** dela prima publicare în organul oficios „Biserica și Școala“ pe lângă următoarele emolumente:

1. Una sesiune pământ extravilan în extensiunea ei de azi, împreună cu dreptul de pășune.
2. Patru cănepiște aparținătoare sesiunii.
3. Intravilanul parohial folosit de fostul preot.
4. Retribuțiunea de bir. și stole în suma de 840 Lei pe an.
5. Alte venite occidentale și întregirea dotațiunii din vistieria statului.

Alesul preot va suporta toate dările publice după întreg venitul beneficiat, va îndeplini toate funcțiunile va predica totdeauna la rândul său și va catehiza la școlile unde va fi designat din partea autorității competente, fără alta remunerație. Și până îi va sta în putință comunei bisericesti de a pune la dispoziția alegândului locuință în natură i se asigură un rețut de cortel de 600 Lei anual. Parohia fiind de clasa I. dela recurenți se recere evalueațiunea prescrisă în concluzul Sinodului Eparhial de sub No. 84/1810. Recursele ajustate regulamentar și cu atestat de serviciu prestat, eventual consimțământul Arhiepiscopului diecezan dacă ar fi din altă dieceză, se vor înainta în termenul concursual Oficiului protopopesc ort. rom. din Șiria, adresate comitetului parohial din Comlăuș și cu stricta observare a §. 33. din regulamentul pentru parohii, concurenții vor avea a se prezenta în sfânta biserică din Comlăuș pentru a-și arăta dexteritatea în celea rituale și omiletică.

Dat în ședința extraordinară a comitetului parohial ort. rom. din Comlăuș la 11/24 Decembrie 1922.

Ioan Stana m. p. paroh
președ. com. par.

Ștefan Musca m. p.
dir. școlar, not. com. par.

În conțelegere cu *Mihail Lucașu*, m. p. protopop.

1—3

Redactor responsabil: **SIMION STANA** asesor consistorial
Censurat: **Censura presei.**